

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-83/20 – 1

Lieta C-83/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 17. februāris

Iesniedzējtiesa:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugāle)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 23. janvāris

Pārsūdzības iesniedzēji:

BPC Lux 2 u.c.

BPC UKI LP

Bennett Offshore Restructuring Fund Inc.

Bennett Restructuring Fund LP

Queen Street Limited

BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund, L.P

BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P CSS, LLC

Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.

EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P

TP Lux HoldCo, S.a.r.l.

VR Global Partners, L.P.

CenturyLink

City of New York Group Trust

Dignity Health

GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l

GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited

San Bernardino County Employees Retirement Association

EJF DO Fund (Cayman), LP

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group, S.A.

Atbildētājas:

Banco de Portugal

Banco de Portugal

Banco Espírito Santo, S.A.

Novo Banco S.A.

DO

SUPREMO TRIBUNAL ADMINISTRATIVO

(AUGSTĀKĀ ADMINISTRATĪVĀ TIESA)

[..]

Sala de lo Tributario del Supremo Tribunal Administrativo (Augstākās administratīvās tiesas Administratīvo lietu tiesu palāta, Portugāle) pieņēma šo nolēmumu.

TIESVEDĪBAS PRIEKŠVĒSTURE

1. *BPC Lux 2 S.a.r.l.; BPC UKI, L.P.; Bennett Offshore Restructuring Fund, Inc.; Bennett Restructuring Fund, L.P.; Queen Street Limited; BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund, L.P.; BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P.; CSS, LLC; Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.; EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P.; TP Lux HoldCo, S.a.r.l.; VR Global Partners, L.P.; CenturyLink; City of New York Group Trust; Dignity Health; GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l.; GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited; San Bernardino County Employees Retirement*

Association un EJF DO Fund (Cayman), LP, iesniedza pārsūdzību * [...] par *Tribunal Administrativo de Círculo de Lisboa* (Lisabonas Administratīvā tiesa, Portugāle) 2019. gada 12. marta spriedumu.

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group, S.A., kas ir prasītāja apvienotajā procesā, sākumā iesniedza apelācijas sūdzību *Tribunal Central Administrativo Sul* (Dienvidu Centrālā administratīvā tiesa, Portugāle) saskaņā ar [Código de Processo nos Tribunais Administrativos (Administratīvā procesa kodekss; turpmāk tekstā – “APK”)] 140. un 149. pantu un vēlāk – pārsūdzību [recurso de revista] *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa) saskaņā ar APK 151. panta 1. punktu).

Abas sūdzības tika pieņemtas izskatīšanai ar 2019. gada 17. jūlija lēmumu.

A- Pārsūdzību iesniedzēji izteica šādus apgalvojumus [...].

BANCO DE PORTUGAL [Portugāles banka] puda apsvērumus par minētajiem apgalvojumiem [...].

B- *MASSA INSOLVENTE DO ESPÍRITO SANTO FINANTIAL GROUP, SA*, kas ir prasītāja apvienotajā procesā [...], izklāstīja savus apsvērumus, no kuriem ir jāmin šādi: [...]

“[...] 43. Turklāt minētā tiesa pārsūdzētajā spriedumā par nepieņemamu [atzina] arī pamatu par prettiesiskumu, kas balstīts uz Savienības tiesību pārkāpumu, būtībā nospriežot, ka

i) atsaukšanās uz Direktīvas 2014/59/ES netransponēšanu vai nepareizu tās transponēšanu ir novēlota, jo Dekrētlukuma Nr. 114-A/2014 pieņemšanas brīdī minētās direktīvas transponēšanas termiņš vēl nebija beidzies, un ii) Hartas 17. pantā vai Pirmā papildu protokola 1. pantā nostiprinātās īpašumtiesības netika aizskartas, jo akcionāru īpašumtiesību ierobežojums ir pamatots.

44. Tādējādi atbilstoši Savienības tiesībās – un, protams, Portugāles Konstitūcijā –, atzītajiem principiem jebkuram īpašumtiesību ierobežojumam ir jāatbilst šādām prasībām: i) tam ir jābūt pamatotam ar plašas sabiedrības interesēm; ii) tas ir jānosaka tiesību aktos minētajos gadījumos un atbilstoši tajos paredzētajiem nosacījumiem; iii) savlaicīgi jāatlīdzina zaudējumi, izmaksājot taisnīgu atlīdzinājumu un iv) ir jāievēro samērīguma princips.

45. [...] [Ja tiktu uzskatīts], ka arī akcionāriem [ir] jāpiemēro princips “no creditor worse off”, ir acīmredzami, ka i) tiesiskajā regulējumā par noregulējuma darbības veikšanu tas nebija skaidri paredzēts un ii) iestāde, kas noteica

* Tulkotājas piezīme: noprotams, ka šajā gadījumā ir runa par Portugāles administratīvajās tiesībās sastopamo “recurso per saltum”, kas noteiktos gadījumos ļauj, apejot nākamo instanci, pirmās instances tiesas lēmumu attiecībā uz tiesību jautājumiem pārsūdzēt tieši *Supremo Tribunal Administrativo*.

noregulējuma darbību, uzskatīja, ka minētais princips nav jāpiemēro akcionāriem, kā tas skaidri izriet no Banco de Portugal Banco de Portugal atbildes raksta uz pārsūdzību.

46. Katrā ziņā ir jānorāda, ka, ieviešot [Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras (Vispārīgos noteikumus par kredītiestādēm un finanšu sabiedrībām; turpmāk tekstā – “RGICSF”)], ko īsteno ar Dekrētlukumu Nr. 114-A/2014, 145.B panta 3. punktā paredzēto kreditoru aizsardzības režīmu, tika pārkāpti arī Direktīvā 2014/59/ES paredzētie noteikumi, ciktāl [šajos Vispārīgajos noteikumos] i) nav paredzēts veikt divus neatkarīgus novērtējumus; ii) nav noteikts pienākums veikt novērtējumu cik vien iespējams drīz un iii) ir noteikts, ka novērtējumā minēto starpību kreditoriem ir jāizmaksā tikai pēc noregulējamās iestādes likvidācijas pabeigšanas.

47. Pat pieņemot, ka valsts tiesisko regulējumu var interpretēt atbilstoši Savienības tiesībām, nav redzams, kādā veidā pašlaik saskaņā ar šo interpretāciju šie akcionāri var nonākt situācijā, kādā tie atrastos, ja noregulējamā finanšu iestāde tiktu likvidēta pilnībā, jo procedūra, kurā Banco de Portugal Banco de Portugal veica noregulējuma darbību, neizbēgami ietekmēja šo iespēju.

48. Pārsūdzības iesniedzēja nepiekrīt apgalvojumam, ka akcionāri ir pienācīgi aizsargāti neatkarīgi no principa “no creditor worse off” piemērošanas, [jo viņi] gūst i) labumu no tā, ka sākotnējā kredītiestāde vai tās maksātnespējas masa saskaņā ar RGICSF145 I. panta 4. punkta noteikumiem saņem iespējamo atlikumu no pagaidu iestādes pārdošanas radītajiem ieņēmumiem un ii) ieņēmumus, kas gūti noregulējamās iestādes likvidācijas procesā, kas ir jāveic saskaņā ar [Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas (Uzņēmumu maksātnespējas un darbības atjaunošanas kodekss)] paredzētajiem noteikumiem.

49. Tomēr, piemērojot šos divus mehānismus kopā vai atsevišķi, akcionāriem netiek piedāvāts risinājums, kas būtu apmierinošs vai taisnīgs, vai līdzīgs tam, kas tiktu nodrošināts, ja akcionāriem tiktu piemērots princips “no creditor worse off”; ja tagad konkrētajā gadījumā izmanto atbilstīgas interpretācijas mehānismu, rodas iepriekš norādītās grūtības, un tādējādi skaidri ir pārkāpts Hartā nostiprinātais samērīguma princips un īpašumtiesības.

50. Ja konkrēti analizē Direktīvu 2014/59/ES, tad tās 32. pantā ir noteikts, ka noregulējuma darbību veic, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi: i) kompetentā iestāde ir konstatējusi, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga; ii) ņemot vērā laika resursus un citus būtiskus apstākļus, nepastāv pamatotas izredzes, ka alternatīvi privātā sektora pasākumi, kas īstenoti attiecībā uz iestādi, tostarp agrīnas intervences pasākumi, kā arī attiecīgu kapitāla instrumentu norakstīšana vai konvertācija [novērstu iestādes maksātnespēju] un iii) noregulējuma darbība ir vajadzīga sabiedrības interesēs, uzskatot par tādām darbības, kas ir jāveic attiecīgo izvirzīto mērķu sasniegšanai (Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 5. punkts).

51. Direktīvā 2014/59/ES ir paredzēta virkne noregulējuma instrumentu, proti, uzņēmuma pilnīga vai daļēja pārdošana (38. un 39. pants), pagaidu iestādes izveide (40. un 41. pants), aktīvu nodalīšana (42. pants) un iekšējā rekapitalizācija (43. un nākamie panti).

52. Tomēr noregulējuma darbības pamatojumā nav nevienas rindiņas, vārda, vai kaut vai norādes – pat netiešas – uz iespējamu alternatīvu novērtējumu, kas no četriem minētajiem būtu visacīmredzamākais instruments, jo tas ir vienīgais, kas ļautu saglabāt BES [Banco Espírito Santo] kapitāla integritāti, proti, veikt iekšējo rekapitalizāciju, izmantojot atbilstošus kapitāla instrumentus.

53. Direktīvā 2014/59/ES ir paredzēta ne tikai nepieciešamība ņemt vērā samērīguma principu lēmuma par noregulējumu pieņemšanas brīdī, bet arī ir noteikts, ka pēc lēmuma pieņemšanas tā ietekme uz īpašumtiesībām nedrīkst būt nesamērīga.

54. Komisija šajā ziņā uzskatīja, ka ietekme uz īpašumtiesībām nebūtu nesamērīga, ja attiecīgajiem akcionāriem un kreditoriem tiktu atzītas tiesības saņemt tik lielu atlīdzību, kādu viņi saņemtu saistībā ar uzņēmuma parasto likvidāciju.

55. Šī pamatnostādne ir atrodama Direktīvā 2014/59/ES, kurā ir paredzēts divkāršs atlīdzības izmaksas mehānisms: i) maksājums noregulējamajai iestādei un ii) tā sauktais lielāku zaudējumu kreditoriem un akcionāriem, neskarot īpašumtiesību galveno būtību, novēršanas (“neviens kreditors nav sliktākā situācijā”) princips.

56. Tādējādi neatkarīgi no Direktīvas 2014/59/ES tiešās iedarbības [par darbības veikšanu atbildīgajai] valsts noregulējuma iestādei – izskatāmajā lietā Banco de Portugal – katrā ziņā ir jāizmanto atlīdzības izmaksas mehānismi noregulējamām iestādēm, kas ir nepārprotama ar Hartu aizsargāto īpašumtiesību izpausme.

57. Kā izriet no šiem apsvērumiem, Direktīvas 2014/59/ES 36. pantā paredzētais (provizorisks vai galīgs) novērtējums, tāpat kā atlīdzības, kuras apmērs arī ir jānosaka minētajā pantā paredzētā novērtējuma veikšanas posmā, izmaksa noregulējamajai iestādei būtu jāveic cik vien iespējams drīz pēc lēmuma par noregulējumu pieņemšanas.

58. Turklāt Direktīvā 2014/59/ES arī ir paredzēts akcionāru un kreditoru aizsardzības mehānisms, kā arī ir noteikts, ka akcionāriem un kreditoriem, kuru prasījumi nav pārvesti, ir tiesības saņemt atlīdzībā vismaz tikpat daudz, cik viņi būtu saņēmuši, ja noregulējamā iestāde tiktu likvidēta parastā maksātnespējas procedūrā (skat. direktīvas 73. pantu).

59. Šajā ziņā Direktīvas 2014/59/ES 74. pantā ir noteikts, ka neatkarīgai personai pēc noregulējuma darbības vai darbību veikšanas, cik vien iespējams drīz, ir jāveic novērtējums, kura mērķis galvenokārt ir noteikt atšķirību starp to,

i) kāds režīms akcionāriem un kreditoriem būtu ticis piemērots, ja noregulējamā iestāde, attiecībā uz kuru veikta noregulējuma darbība vai darbības, būtu sākusī parasto maksātnespējas procedūru, un ii) režīmu, kas faktiski ir ticis piemērots, veicot noteikto noregulējuma darbību (direktīvas 74. panta 2. punkts), tādējādi, ja akcionāriem un/vai kreditoriem ir ticis piemērots labvēlīgāks režīms, viņiem ir tiesības saņemt maksājumus no noregulējuma finansēšanas mehānismiem.

60. [..] *Lai arī Dekrētlukums Nr.114-A/2014 tika pieņemts pēc Direktīvas 2014/59/ES publicēšanas un lai arī tajā ir norādīts [..], ka tā mērķis ir daļēji transponēt šo tiesību aktu, ir acīmredzami, ka šis mērķis nebūt nav sasniegts.*

61. *RGICSF nav paredzēts – [un] nebija paredzēts pirms Dekrētlukuma Nr.114-A/2014 pieņemšanas – neviens atlīdzības izmaksas mehānisms noregulējamajai iestādei, kā tas ir noteikts Direktīvas 2014/59/ES 36. pantā; tajā ir noteikts tikai tas, ka pēc tam, kad ir atmaksātas summas Noregulējuma fondam, Noguldījumu garantiju fondam vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondam, atlikumu no ieņēmumiem, kas gūti no pārdošanas, nodod sākotnējai kredītiestādei vai tās maksātnespējas masai.*

62. *Šis risinājums ļoti atšķiras no direktīvā paredzētā, jo tas neļauj garantēt atbilstošu un savlaicīgu atlīdzību par noregulējamās iestādes aktīvu “ekspropriāciju”.*

63. *Otrkārt, lai arī RGICSF 145.B panta 3. punktā ir paredzēts kreditoru aizsardzības mehānisms, tas nav piemērojams akcionāriem, atšķirībā no tā, kas ir noteikts Direktīvā 2014/59/ES, un, pat ja tieši Portugāles regulatīvās iestādes – tostarp Banco de Portugal Banco de Portugal – atzina nepieciešamību paredzēt **atbilstošu atlīdzību akcionāriem, un, cik zināms, šīs regulatīvās iestādes tika uzklautas pirms Dekrētlukuma Nr. 114-A/2014 pieņemšanas, šajā dekrētlukumā neizskaidrojamu iemeslu dēļ akcionāriem netika paredzēts nekāds atbilstīgs atlīdzības izmaksas mehānisms.***

64. *Pat ja valsts tiesisko regulējumu būtu iespējams interpretēt saderīgi ar Savienības tiesībām, kā to apgalvo šī tiesa, un tādējādi piemērot akcionāriem principu “no creditor worse off”, šāds risinājums nebūtu pietiekams 159.–164. punktā minēto iemeslu dēļ.*

65. *Visbeidzot, pēc šīs tiesas domām, divi valsts tiesību aktos paredzētie mehānismi, kas nav principa “no creditor worse off” piemērošanas akcionāriem izpausme, iespējams, palīdzēs pienācīgi aizsargāt viņu īpašumtiesības, tomēr šos mehānismus nevar uzskatīt par atbilstošiem vai pietiekamiem 165.–171. punktā minēto iemeslu dēļ.*

66. *Tādējādi Direktīvas tiesību normas par akcionāru aizsardzības mehānismu netika transponētas un [šo trūkumu] nevar novērst, izmantojot atbilstošas interpretācijas instrumentu, ne arī atrisināt, piemērojot apgalvotos akcionāru aizsardzības mehānismus, kas paredzēti spēkā esošajos valsts tiesību aktos.*

67. Treškārt, Dekrētlukumā Nr. 114-A/2014 arī nav paredzēts veikt divus iepriekš minētos novērtējumus, kas minēti Direktīvas 2014/59/ES 36. un 74. pantā un kam ir būtiska nozīme, lai atbilstīgi un savlaicīgi piemērotu akcionāru un kreditoru aizsardzības mehānismus.

68. Dekrētlukumā Nr. 114-A/2014 ir paredzēts veikt tikai vienu novērtējumu (skat. RGICSF 145.F. panta 5. punktu un 145.H panta 4. punktu), nenosakot termiņu, kādā tas ir obligāti jāsapagatavo, un tas var tikai apdraudēt tā ticamību un savlaicīgu tā izstrādi.

69. Turklāt, runājot par direktīvas tiešo iedarbību un tās transponēšanas termiņu, ir nepieņemami, ka dalībvalsts skaidri nolemj transponēt direktīvu – tostarp pirms tās transponēšanas beigu termiņa – un to dara nepareizi. Šādi rīkojoties, netiek izpildīti LESD 4. panta 3. punktā un 288. panta 4. pantā noteiktie pienākumi.

70. Izvērtējot valsts tiesību normu saderību ar Savienības direktīvām, Tiesa ir nospriedusi, ka valsts tiesību normas, kurās ir noteikts mērķis [...] [...] transponēt direktīvu, var tikt iekļautas minētās direktīvas piemērošanas jomā no to spēkā stāšanās dienas – un tādējādi nevis no tās transponēšanas termiņa beigām –, tāpēc, ja dalībvalsts transponē direktīvu pirms transponēšanas termiņa beigām, tai ir pienākums transponēt to pareizi un pilnīgi.

71. Izskatāmajā lietā aplūkoto valsts tiesību normu mērķis acīmredzami [...] bija [...] saskaņot Portugāles tiesību sistēmu ar Direktīvu 2014/59/ES. Tādējādi tiesiskais regulējums par finanšu iestāžu noregulējumu ietilpa Eiropas Savienības tiesību piemērošanas jomā.

72. Direktīvā 2014/59/ES, it īpaši tās 36., 73. un 74. pantā, Hartā nostiprināto samērīguma principu un īpašumtiesības ir ierosināts piemērot tādējādi, ka arī šī iemesla – samērīguma principa un īpašumtiesību, kuras bija paredzēts precizēt ar direktīvas tiesību normām, pārkāpuma –, dēļ minēto pantu nepareiza transponēšana valsts tiesību aktos, ko veica Portugāles likumdevējs, nozīmē Līgumā noteikto pienākumu neizpildi.

73. Visbeidzot ir jāņem vērā arī tas, ka saskaņā ar pašlaik spēkā esošo LESD 4. panta 3. punktu un 288. pantu dalībvalstīm arī pirms direktīvas transponēšanas termiņa beigām un pēc tās stāšanās spēkā “šīs direktīvas transponēšanai paredzētajā termiņā [ir] jāatturas pieņemt noteikumus, kas varētu būtiski apdraudēt šajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu” – kas ir tā sauktā bloķēšanas iedarbība –.

74. [...] Lai arī tiesa, kuras nolēmums ir ticis pārsūdzēts, atzina, ka dalībvalstīm ir šis pienākums, tomēr tā nosprieda, ka konkrētajā gadījumā tā tas nebija.

75. Tiesa ir pieļāvusi kļūdu, jo [...] valsts likumdevējs, nepareizi transponējot Direktīvu 2014/59/ES – it īpaši, neparedzot atbilstošu aktīvu un saistību novērtējuma veikšanu, ne arī atbilstošu atlīdzību izmaksu noregulējamajai

iestādei un tās akcionāriem –, radīja situāciju, kurā varēja veikt tādu noregulējuma darbību, kādu īstenoja Banco de Portugal Banco de Portugal, kura rada sekas ne tikai pēc tās noteikšanas, bet [...] it īpaši ļoti ilgu laiku pēc Direktīvas 2014/59/ES transponēšanas termiņa beigām.

76. Tādējādi ir jāuzskata, ka Direktīvas 2014/59/ES nepareiza transponēšana, kas tika veikta ar 2014. gada 1. augusta Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014 – kurš tika pieņemts šajā dienā, lai tikai attiecībā uz BES veiktu noregulējuma darbību, ko noteica divas dienas vēlāk[,] – būtiski apdraud minētajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu, un to varēja skaidri paredzēt tajā laikā, kad tika ieviests tiesiskais regulējums par noregulējuma darbībām, kas acīmredzami ir pretrunā Direktīvai 2014/59/ES.

77. Tā kā minētajā tiesiskajā regulējumā par noregulējuma darbībām – proti, RGICSF 145.A–145.O pants –, to ņemot kopumā, ir pārkāptas vairākas Savienības tiesību normas un principi, tiesai saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu šī iemesla dēļ tas pilnībā [...] nav [...] [...] jāpiemēro. [...]

[...] Tiek lūgts atzīt šo pārsūdzību par pamatotu [...].”

BANCO DE PORTUGAL norāda [...]:

“[...] LL) Attiecībā uz noregulējamās bankas akcionāru privātā īpašuma tiesību un samērīguma principa, kas nostiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantā un Pirmā papildu protokola 1. pantā, pārkāpumu, veicot noregulējuma darbību, jau iepriekš tika norādīts, ka [...] pārsūdzības iesniedzējas izvirzītie pamati [...] būtiski neatšķiras no pamatiem, kas izvirzīti attiecībā uz apgalvoto noregulējuma darbības spēkā neesamību privātā īpašuma tiesību un samērīguma principa pārkāpuma dēļ saskaņā ar Portugāles tiesībām [...], [...], [jo] dabiski, ka ar šīm tiesībām un principiem nodrošinātās aizsardzības joma un saturs būtībā neatšķiras [...] no tiem, kas ir paredzēti Eiropas Savienības tiesībās.

MM) Turklāt [...] pārsūdzības iesniedzēja acīmredzami kļūdaini interpretē pārsūdzēto spriedumu (un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, uz kuru tajā ir atsauce), norādot, ka tajā ir atzīta principa “no creditor worse off” tieša piemērojamība noregulējamās kredītiestādes akcionāriem Dekrētlikuma Nr. 114-A/2014 spēkā esamības laikā (proti, pirms Direktīvas 2014/59/ES transponēšanas termiņa beigām), kas acīmredzami neatbilst [...] īstenībai, jo minētā tiesa šajā ziņā tikai nosprieda, ka [...] tas, ka BES noregulējumam piemērojamajā valsts tiesiskajā regulējumā nav paredzēts attiecināt minēto principu uz akcionāriem, nenozīmēja it īpaši to, ka “saistībā ar valsts ārpuslīgumisko atbildību [...] akcionāru situācija arī nav iekļauta tiesību akta aizsardzības jomā, ja viņu tiesiskais stāvoklis pasliktinās salīdzinājumā ar to, kāds viņiem būtu būtu likvidācijas gadījumā; katrā ziņā šis arguments netika minēts”.

NN) Turklāt [...] pārsūdzības iesniedzēja nevar minēt šo pamatu, [...] jo, tā kā [...] bankas noregulējuma darbība tika veikta ārkārtējā situācijā, kurā kredītiestāde

neievēroja piemērojamos rādītājus un nespēja nekavējoties vai īstermiņā izpildīt savas saistības (skat. RGICSF 145.C panta 1. un 3. punktu), intuitīvi ir jāsecina, ka, ja tiktu veikta nevis BES noregulējuma darbība, bet tai alternatīvs pasākums, proti, nekavējoties tiktu konstatēta tās maksātnespēja un veikta tās nesistemātiska likvidācija –, akcionāru stāvoklis būtu tāds pats vai pat sliktāks nekā tas, kāds viņiem faktiski rastos pēc minētās noregulējuma darbības veikšanas.

OO) Tieši šajā gadījumā – pieļaujot iespēju, ka konkrētajā gadījumā akcionāru stāvoklis būtu sliktāks salīdzinājumā ar to, kāds viņiem rastos, ja kredītiestāde tiktu likvidēta un netiktu veikta kredītiestādes noregulējuma darbība [..], – nozīme var būt [..] RGICSF 145.I panta 4. punkta noteikumiem, kuros ir paredzēta iespēja, [pirmkārt,] saņemt atlikumu no ieņēmumiem, ko gūst no pagaidu bankas pārdošanas, un, otrkārt, gūt acīmredzamu labumu no noregulējamās bankas sistemātiskas likvidācijas procedūras, ciktāl tas ļauj neitralizēt iespējamās (un maz ticamas) akcionāru stāvokļa atšķirības noregulējuma gadījumā un tieši pirms noregulējuma veiktās likvidācijas gadījumā.

PP) [..] Tādējādi ir jāsecina, ka ar to, ka valsts tiesību aktos, saskaņā ar kuriem tika veikta noregulējuma darbība, nebija paredzēta atlīdzība noregulējamās bankas akcionāriem, iepriekš minētie Hartas 17. pants un Pirmā papildu protokola 1. pants nav pārkāpti, ciktāl iespējama šo akcionāru īpašumtiesību ierobežojums ir pilnīgi pamatots, ņemot vērā viņu ieguldījuma būtību un iezīmes, jo viņi ir bankas īpašnieki un tāpēc viņiem ir pienākums pirmajiem uzņemties tās finanšu stāvokļa pasliktināšanās sekas (tas ir attiecināms arī uz vispārējo maksātnespējas režīmu).

QQ) Tāpat [..] nav nekādas nozīmes pārsūdzības iesniedzējas apgalvojumam, ka neatkarīgi no noteikumiem, kas bija paredzēti valsts tiesību aktos, kuri bija piemērojami dienā, kad attiecībā uz BES tika veikta noregulējuma darbība, Banco de Portugal, veicot minēto darbību, būtu bijis jāpiemēro Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 4. punkta e) apakšpunktā, kā arī tās 73. un 74. punktā minētie risinājumi (par iespējamās atlīdzības izmaksu noregulējamajai bankai un tās akcionāriem), jo šādi risinājumi izriet no privātā īpašuma tiesību prasībām tikai tā iemesla dēļ, ka Noregulējuma iestādei ir jāveic noregulējuma darbība, ievērojot tiesisko regulējumu, kas tajā laikā ir spēkā valsts tiesību sistēmā.

RR) [..] Attiecībā uz iespējamo Direktīvas 2014/59/ES netransponēšanu vai nepareizu tās transponēšanu ar Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014 – un tā nepiemērošanas sekām Eiropas Savienības tiesību pārkāpuma dēļ –, tika pierādīts, ka Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group pārsūdzība ir acīmredzami nepamatota.

SS) Tas ir it īpaši tāpēc, ka no Eiropas Savienības Tiesas [..] judikatūras izriet, ka Portugāles likumdevējam 2014. gada 1. augustā nebija pienākuma transponēt valsts tiesību sistēmā kādu no direktīvas tiesību normām, tādēļ šīm tiesību normām nebija tiešas iedarbības, un tādējādi valsts tiesām nebija saistošs

princips, saskaņā ar kuru valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši Savienības tiesībām, [proti,] saskaņā ar minēto direktīvu.

TT) Turklāt ir pilnīgi pieņemami, ka direktīva tiek daļēji un pakāpeniski transponēta pirms transponēšanas termiņa beigām, un tas neizraisa minētās direktīvas tiešu iedarbību, it īpaši visu tajā iekļauto tiesību normu tiešu piemērošanu.

UU) Tādējādi [...] Dekrētlíkuma Nr. 114-A/2014 likumdevējs šajā ziņā nav [neizpildījis] savu pienākumu atturēties no tādu tiesību normu pieņemšanas, kuras pēc Direktīvas 2014/59/ES transponēšanas termiņa beigām tās varētu būtiski apdraudēt direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu, pirmkārt, jo, kā tika pierādīts, šī pienākuma (ne)izpilde ir jāvērtē, ņemot vērā sekas, ko pieņemtās tiesību normas faktiski izraisa valsts tiesību sistēmā, un nevis pasākumu, kas nav saistoši, netransponēšanu, kā tas ir šajā gadījumā.

VV) Un, otrkārt, tas ir arī tāpēc, ka Direktīvā 2014/59/ES skaidri paredzēto primāro mērķu vidū [...] nedz tieši, nedz netieši nav iekļauta atsaucē uz Eiropas prasību izmaksāt atlīdzību noregulējamajai kredītiestādei un attiecīgajiem tās akcionāriem (atšķirībā no tā, kas skaidri ir noteikts attiecībā uz tās kreditoriem), kas ļauj secināt, ka tas, ka Dekrētlíkumā Nr. 114-A/2014 nebija paredzēts izmaksāt iespējamo atlīdzību noregulējamām bankām un to akcionāriem, neapdraud minētajā direktīvā mērķu sasniegšanu nākotnē.

WW) Turklāt, pat ja atlīdzības izmaksa noregulējamām bankām un to akcionāriem būtu de iure viens no būtiskajiem Direktīvas 2014/59/ES mērķiem, ir skaidrs, ka arī šajā gadījumā Dekrētlíkuma Nr. 114-A/2014 pieņemšana neapdraudētu – un vēl jo mazāk būtiski – tajā izvirzītā mērķa sasniegšanu –, it īpaši tāpēc, ka [...] tā tiesību normas neliedz, ne arī ierobežo iespēju veikt attiecībā uz bankām noregulējuma [darbību] pēc minētās direktīvas transponēšanas termiņa beigām un to attiecīgie akcionāri faktiski var saņemt noteiktu atlīdzību, ja vien ir izpildīti šajā ziņā paredzētie nosacījumi. [...]"

– Attiecībā uz Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group iesniegto pārsūdzību NOVO BANCO, SA. iesniedza iebildumu rakstu, kurā pauda šādu viedokli [...]:

[“]17) Pārsūdzības iesniedzēja nespēja pierādīt [...] Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas [Pirmā] papildu protokola 1. pantā nostiprināto īpašumtiesību un samērīguma principa pārkāpumu.

18) Turklāt, lai arī ar Dekrētlíkumu Nr. 114-A/2014 [...] minētā direktīva tika transponēta daļēji, saskaņā ar tās 130. pantu dalībvalstis varēja to transponēt līdz 2014. gada 31. decembrim.

19) Ne sākotnējā prasībā, ne prasības pieteikumā pārsūdzības iesniedzēja nenorādīja iemeslus, kuru dēļ nebūtu jāpiemēro RGICSF 145.A–145.O pants.

20) Eiropas Komisija, kā arī Eiropas Centrālā banka palīdzēja *Banco de Portugal* pieņemt 2014. gada 3. augusta lēmumu un necēla pret to iebildumus. [..]

34) Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko toreiz lūdza iesniegt prasītāja, kas tagad ir pārsūdzības iesniedzēja, ir pilnībā nepieņemams, it īpaši tāpēc, ka tam acīmredzami nav nozīmes. [..][”]

[..]

II – Faktiskie apstākļi

Atsaucas uz faktiem, kas pārsūdzētajā spriedumā ir atzīti par pierādītiem un ir minēti šajā nolēmumā.

*

JURIDISKAIS PAMATOJUMS

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. ir pārsūdzējusi [Lisabonas administratīvās un nodokļu tiesas – ANT] spriedumu par nepieciešamību iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Šajā ziņā tā apgalvo, ka atšķirībā no tā, ko apgalvo tiesa, šajā tiesvedībā ir domstarpības par šādiem jautājumiem: i) Direktīvas 2014/59/ES 36., 73. un 74. panta interpretāciju saistībā ar aktīvu nodalīšanas pasākuma piemērošanu; ii) iespējamu Portugāles valsts Savienības tiesību pārkāpumu, jo ar Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014 tā ir nepareizi transponējusi valsts tiesībās Direktīvu 2014/59/ES un iii) iespējamu valsts tiesu pienākumu interpretēt valsts tiesības saskaņā ar Direktīvu 2014/59/ES.

[..] [..]

Banco de Portugal lūdz noraidīt apelācijas sūdzību [..].

[..]

*

[..]

[..] Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 267. pantu Eiropas Savienības (ES) tiesām ir jālūdz Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā lemt par jebkādu Savienības tiesību akta interpretācijas vai spēkā esamības jautājumu, ja tās uzskata, ka tās atbilde ir vajadzīga, lai attiecīgā valsts tiesa var taisīt savu spriedumu un ja tās nolēmumi saskaņā ar valsts tiesībām nav pārsūdzami.

Ja jautājums par Savienības tiesībām rodas lietā, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā (LESD 267. panta 3. punkts).

[..] Valsts tiesai ir jāizvērtē nepieciešamība iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un ir jālemj par to neatkarīgi no prasījumiem, ko šajā ziņā ir izvirzījušas puses.

[..]

Tāpēc, tā kā *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa) ir pienākums iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, šis pārsūdzības pamats nav jāizskata.

[..]

2. [..] Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāiesniedz, tiklīdz kļūst skaidrs, ka Eiropas Savienības Tiesas nolēmums valsts tiesai ir vajadzīgs, lai tā varētu taisīt tās spriedumu un tiklīdz minētā tiesa spēj pietiekami precīzi noteikt tiesisko regulējumu, tiesvedības faktiskos apstākļus un formulēt radušos tiesību jautājumus.

Saskaņā ar LESD 267. pantu:

“Eiropas Savienības tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par:

- a) Līgumu interpretāciju:
- b) Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

Ja šāds jautājums ir radies lietā, kas dalībvalsts tiesā tiek izskatīta attiecībā uz apcietinājumā esošu personu, Eiropas Savienības Tiesa to izlemj ar minimālu kavēšanos.”

Izvērtēsim, [..] vai [..] jautājums ir par Savienības iestādes akta spēkā esamību vai interpretāciju.

Massa Insolvente de Espírito Santo Financial Group S.A. apgalvo [..], ka ar aplūkoto neregulējuma darbību ir pārkāptas Eiropas Savienības tiesības, it īpaši īpašumtiesības un samērīguma princips (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 52. pants un Direktīvas 2014/59/ES 32., 36., 73. un 74. pants), jo ir

kumulatīvi izpildīti vairāki nosacījumi to pārkāpuma konstatēšanai, it īpaši attiecībā uz izvirzīto mērķu nepieciešamību un samērīgumu, lai arī šajā ziņā nekas nav noteikts apstrīdētajā lēmumā, jo minētā direktīva ar Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014 [..], ar ko tika grozīts 1992. gada 31. decembra Dekrētlikumu Nr. 298/92, [ar ko apstiprina *RGICSF*] [..] 145.A–145.O pants, tika nepareizi transponēta valsts tiesību sistēmā, un tādējādi tika pārkāpts ne tikai [..] minētais tiesiskais regulējums, bet arī Savienības tiesību pārkāpuma princips.

Ar šajā lietā aplūkoto strīdīgo Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014 [..] ir grozīti “*Vispārīgie noteikumi par kredītiestādēm un finanšu sabiedrībām, kas apstiprināti ar 1992. gada 31. decembra Dekrētlikumu Nr. 298/92, ar ko groza VIII sadaļā paredzēto regulējumu par noregulējuma pasākumiem un ar ko daļēji transponē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu*”.

Pirms Dekrētlikuma Nr. 114-A/2014 stāšanās spēkā, spēkā esošā Dekrētlikuma Nr. 298/92 [..] redakcija bija tā, kurā bija tikuši izdarīti grozījumi ar 2013. gada 10. maija Dekrētlikumu Nr. 63-A/2013, un tajā bija ietvertas šādas tiesību normas:

“145.A pants

Noregulējuma darbību mērķis

Banco de Portugal Portugālē reģistrētai kredītiestādei var piemērot šajā nodaļā paredzētos pasākumus, lai sasniegtu kādu no šiem mērķiem:

- a) *nodrošināt būtisku finanšu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību;*
- b) *aizsargāt pret sistēmisku risku;*
- c) *aizsargāt nodokļu maksātāju un Valsts kases finanses;*
- d) *saglabāt noguldītāju uzticēšanos.*

145.B pants

Noregulējuma darbību veikšanas pamatprincips

1. Veicot noregulējuma darbības, nodrošina, ka kredītiestādes akcionāri un kreditori prioritāri uzņemas attiecīgās iestādes zaudējumus, ievērojot hierarhiju un vienādus nosacījumus katrā kreditoru kategorijā.

2. Iepriekšējā punktā paredzētos noteikumus nepiemēro garantētajiem noguldījumiem saskaņā ar 164. un 166. panta noteikumiem.

145.C pants

Noregulējuma darbības veikšana

1. Ja kredītiestāde nepilda vai pastāv nopietna varbūtība, ka tā nepildīs prasības, lai saglabātu atļauju savas darbības veikšanai, Banco de Portugal var veikt šādas noregulējuma darbības, ja tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu kādu no 145.A pantā norādītajiem mērķiem:

a) pilnīga vai daļēja uzņēmuma pārdošana citai iestādei, kurai ir atļauja veikt minēto darbību;

b) daļēja vai pilnīga uzņēmuma nodošana vienai vai vairākām pagaidu bankām.

2. Banco de Portuga veic noregulējuma darbības, ja tā uzskata par maz ticamu, ka kredītiestāde saprātīgā termiņā spēs veikt nepieciešamās darbības, lai izpildītu atbilstošos stabilitātes nosacījumus un prudenciālos rādītājus.

3 – Atbilstoši 1. punktam tiek uzskatīts, ka pastāv liela varbūtība, ka kredītiestāde neatbildīs prasībām, lai saglabātu atļauju savas darbības veikšanai, ja tiek konstatēts kāds no šiem pamatotiem faktiem, kuru esamība ir jāizvērtē Banco de Portugal saskaņā ar 145.A pantu:

a) kredītiestādei ir radušies zaudējumi, kas var mazināt pamatkapitālu, vai ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka tas īstermiņā notiks;

b) kredītiestādes aktīvi ir mazāki nekā tās attiecīgās saistības vai arī ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka tas īstermiņā tā notiks;

c) kredītiestāde nevar izpildīt savas saistības vai arī pastāv pamatoti iemesli uzskatīt, ka tas īstermiņā tā notiks.

4. Noregulējuma darbību veikšana nav pakārtota iepriekšējai koriģējoša pasākuma īstenošanai.

5. Noregulējuma darbības veic, neskarot iespēju jebkurā brīdī veikt vienu vai vairākus koriģējošus pasākumus. [..]

145 D. pants

Vadības un uzraudzības struktūru darbības izbeigšana

1. Ja Banco de Portugal nolemj veikt noregulējuma darbību, attiecīgie vadības un uzraudzības struktūru locekļi izbeidz savu darbību un, ja to nosaka Banco de Portugal, savu darbību izbeidz arī revidents un revīzijas uzņēmums, kam ir pilnvaras revidēt pārskatus un kas nepieder attiecīgajai uzraudzības struktūrai.

2. Iepriekšējā punktā minētajā gadījumā Banco de Portugal ieceļ jaunus kredītiestādes vadības locekļus saskaņā ar nākamajā pantā paredzētajiem noteikumiem, neievērojot nekādus tiesību aktos paredzētos ierobežojumus, kā arī uzraudzības komisiju vai maksātnespējas procesa administratoru mutatis mutandis saskaņā ar 143. panta noteikumiem.

3. Ja saskaņā ar 1. punkta noteikumiem Banco de Portugal atlaiž revidentu vai revīzijas uzņēmumu, šo pienākumu veikšanai tā ieceļ citu revidentu vai revīzijas uzņēmumu.

4. Saskaņā ar 1. punkta noteikumiem atlaistie vadības un uzraudzības struktūru locekļi, kā arī revidents vai revīzijas uzņēmums, kam ir pilnvaras revidēt pārskatus un kas nepieder uzraudzības struktūrai, sniedz visu informāciju, ko pieprasa Banco de Portugal un sadarbojas noregulējuma darbību veikšanā.

145.E pants

Vadība

1 – Administratori, kurus ieceļ Banco de Portugal saskaņā ar iepriekšējā panta 2. punktu, saņem atalgojumu no iestādes un viņiem ir ne tikai pilnvaras un pienākumi, kas saskaņā ar tiesību aktiem un statūtiem ir piešķirti vadības locekļiem, bet arī turpinājumā norādītās pilnvaras un pienākumi:

- a) pilnvaras un pienākumi, kas noteikti 145. panta 2. punktā;
- b) pilnvaras izpildīt lēmumus, ko pieņēmusi Banco de Portugal saskaņā ar 145.F-145.I pantu, bez nepieciešamības iepriekš saņemt kredītiestādes akcionāru piekrišanu.

2. Ieceltie administratori veic savus pienākumus laikposmā, ko noteikusi Banco de Portugal un kas nav ilgāks par vienu gadu, bet to var pagarināt par tādiem pašiem laikposmiem.

3. Piemēro 145. panta 3., 4. un 6.–10. punkta noteikumus, veicot nepieciešamos pielāgojumus.

145.F pants

1 – Banco de Portugal var izdot rīkojumu par pilnīgu vai daļēju kredītiestādes aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu pārdošanu vienai vai vairākām iestādēm, kurām ir atļauts veikt attiecīgo darbību.

2. Atbilstoši iepriekšējā punkta noteikumiem Banco de Portugal aicina iespējamus pircējus iesniegt piedāvājumus un, ņemot vērā attiecīgajos apstākļos noteikto atpazīstamības prasību, nodrošina procedūras pārskatāmību un taisnīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām personām.

3. Izvēloties pircēju struktūru, Banco de Portugal ņem vērā 145.A pantā noteiktos mērķus.

4. Iespējamajiem pircējiem nekavējoties dod piekļuvi atbilstošai informācijai par kredītiestādes finansiālo un mantisko stāvokli pārdodamo aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu novērtējumam, šajā ziņā viņiem nav

jāpilda 78. pantā noteiktais noslēpuma ievērošanas pienākums, neskarot pienākumu ievērot pienācīgu konfidencialitāti saistībā ar attiecīgo informāciju.

5. Lai veiktu 1. punktā paredzēto pārdošanu, attiecībā uz Banco de Portugal izvēlētajiem aktīviem, saistībām, ārpusbilances posteņiem un pārvaldītajiem aktīviem veic novērtējumu, kas attiecas uz pārdošanas brīdi; to veic neatkarīga iestāde, ko sevis pašas noteiktā termiņā ir iecēlusi Banco de Portugal, un ko finansē kredītiestāde; tā piemēro uz tirgus apstākļiem un – pakārtoti – uz patiesu vērtību balstītu vērtēšanas metodi, ņemot vērā pozitīvo vai negatīvo nemateriālo vērtību, ko no pārdošanas iegūst pircēja struktūra.

6. Banco de Portugal nosaka finansiālā atbalsta summu, ko attiecīgā gadījumā nodrošina Noregulējuma fonds, lai īstenotu 1. punktā paredzēto pārdošanu.

7. Banco de Portugal var uzaicināt Noguldījumu garantiju fondu vai arī, ja ir jāveic pasākumi saistībā ar Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību integrēto sistēmu, Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondu piedalīties procesā, kurā garantētie noguldījumi tiek nodoti pagaidu bankai saskaņā ar 1998. gada 9. novembra Dekrētlikuma Nr. 45/98, tā redakcijā, kas grozīta ar 2008. gada 21. jūlija Dekrētlikumu Nr. 126/2008 un 2009. gada 3. novembra Dekrētlikumu Nr. 162/2009, 167.A vai 15.A. panta noteikumiem.

8. Ja pārdoto saistību vērtība pārsniedz aktīvu vērtību, finansiālā atbalsta summa, kas ir piešķirta saskaņā ar 6. un 7. panta noteikumiem, lai kompensētu šo starpību, ir Noregulējuma fonda, Noguldījumu garantiju fonda vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fonda prasījums pret pārdevēju kredītiestādi.

9. Ja rezultāts ir pozitīvs, no pārdošanas gūtos ieņēmumus nodod pārdevējai kredītiestādei.

10. Pēc pārdošanas nodrošina ar pārdoto aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu saistīto darījumu nepārtrauktību, it īpaši:

a) pircēju struktūru saskaņā ar tiesību aktiem un līgumiem uzskata par pārdevējas kredītiestādes pēcteci, kurai ir nodotas visas tiesības un pienākumi;

b) pārdevēja kredītiestāde un jebkura sabiedrība, kas pieder tai pašai grupai un sniedz pakalpojumus pārdodamās darbības jomā, sniedz visu informāciju, ko pieprasa pircēja struktūra, un nodrošina tai piekļuvi informācijas sistēmām, kas saistītas ar pārdodamajām darbībām, kā arī turpina tai sniegt pret atlīdzību, par kuru ir vienojošās puses, pakalpojumus, kurus pircēja struktūra uzskata par nepieciešamiem pārdotās darbības turpināšanai.

11. Lēmums, ar ko izdots rīkojums par pārdošanu, kas ir paredzēta 1. punktā, rada sekas, neatkarīgi no jebkādas tiesību normas vai līguma noteikuma pretējā nozīmē, un ir atbilstošs dokuments, lai uzsāktu ar īpašumtiesību nodošanu saistītu tiesvedību.

12. Pieņemot lēmumu par pārdošanu, kas paredzēts 1. punktā, ne no kredītiestādes akcionāriem, ne darījumu partneriem, ar ko noslēgti līgumi, iepriekš nav jāsaņem piekrišana attiecībā uz pārdodamajiem aktīviem, saistībām, ārpusbilances posteņiem un pārvaldītajiem aktīviem, un uz tā pamata nevar īstenot līgumu pirmstermiņa izbeigšanas tiesības, kas ir paredzētas attiecīgajos līgumos.

13. Kredītiestādes uzņēmējdarbības iespējamā daļēja pārdošana nedrīkst skart pārdevējas kredītiestādes līgumsaistību pilnīgu nodošanu, pārņemot ar nodotajiem aktīvu posteņiem saistītos pienākumus, it īpaši attiecībā uz finanšu garantiju līgumiem, ieguldīšanas finanšu instrumentos darījumiem un citiem līgumiem, kuros ir iekļauti noteikumi par ieskaitu vai pārjaunojumu.

14. Ja atlīdzība, kas ir noteikta aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu pārdošanas brīdī, neatbilst patiesai vērtībai, pircēja struktūra, iepriekš saņēmusi Banco de Portugal atļauju, var atdot minētos aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus, ievērojot iepriekšējā punktā paredzētos noteikumus un attiecīgi koriģējot minēto atlīdzību.

15. Banco de Portugal iepriekšējā punktā paredzētās atdošanas vietā var piedāvāt pircējai struktūrai samaksāt starpību starp paredzēto atlīdzību un aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu patieso vērtību.

16. Iepriekšējā punktā minēto maksājumu var veikt, nododot pircējai iestādei pārdevējas kredītiestādes jaunus aktīvus, vai Noregulējuma fondam, Noguldījumu garantiju fondam vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondam atbilstoši 6. un 7. panta noteikumiem.

17. Ja 1. punktā paredzētā pārdošana atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem konkurences jomā ir uzskatāma par koncentrācijas darījumu, minēto darījumu var veikt pēc tam, kad Konkurences aizsardzības iestāde ir pieņēmusi lēmumu par to, ka tā neiebilst pret pārdošanu, neskarot pasākumus, kurus minētā iestāde noteiks vēlāk.

145.G pants

Pilnīga vai daļēja uzņēmuma nodošana pagaidu bankām

1. Banco de Portugal var izdot rīkojumu par kredītiestādes aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu pilnīgu vai daļēju nodošanu vienai vai vairākām šajā nolūkā izveidotām bankām, lai nodrošinātu tās turpmāku pārdošanu citai iestādei, kurai ir atļauts veikt attiecīgo darbību.

2. Tāpat Banco de Portugal divām vai vairākām kredītiestādēm, kuras veido vienu un to pašu grupu, var izdot rīkojumu pilnībā vai daļēji nodot aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus vienai vai vairākām šajā nolūkā izveidotām bankām, lai īstenotu iepriekšējā punktā minētos mērķus.

3. *Pagaidu banka ir kredītiestāde, kurai ir bankas juridiskais statuss; tās pamatkapitāls pilnībā pieder Noregulējuma fondam.*

4. *Noregulējuma fonds nosaka un izmaksā pagaidu bankas pamatkapitālu no pašu resursiem.*

5. *Pagaidu banku izveido saskaņā ar līgumu ar Banco de Portugal, kas apstiprina tās statūtus, nepiemērojot ii sadaļas ii nodaļu.*

6. *Pēc iepriekšējā punktā minētā līguma noslēgšanas pagaidu bankai ir pienākums veikt darbības, kas ir minētas 4. panta 1. punktā.*

7. *Pagaidu bankas pamatkapitāls nevar būt mazāks par minimālo vērtību, kas pēc Banco de Portugal uzklaušanās ir noteikta finanšu ministra rīkojumā; pagaidu bankai ir jāievēro noteikumi, kas ir piemērojami bankām.*

8. *Pagaidu banka var uzsākt savu darbību pirms tiesību aktos paredzēto reģistrācijas procedūru un citu formalitāšu nokārtošanas, neskarot tās pienākumu nokārtot tās, cik vien iespējams drīz.*

9. *Banco de Portugal apkārtrakstā paredz noteikumus par pagaidu bankas izveidi un darbību.*

10. *Pagaidu bankām piemēro Código das Sociedades Comerciais (Komerssabiedrību kodekss), veicot pielāgojumus, kas ir vajadzīgi, ņemot vērā šo iestāžu mērķus un būtību.*

11. *Banco de Portugal pēc Noregulējuma fonda valdes izpildkomitejas priekšlikuma ieceļ pagaidu bankas vadības un uzraudzības struktūru locekļus, kam ir jāievēro visi Banco de Portugal norādījumi un ieteikumi, it īpaši lēmumi par pagaidu bankas pārvaldību.*

12. *Pagaidu banka darbojas ne vairāk kā divus gadus, tās darbību var pagarināt uz vienu gadu sabiedrības interesēs, it īpaši tad, ja pastāv finansiālās stabilitātes riski vai arī ir uzsāktas sarunas par attiecīgo aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu pārdošanu, turklāt tā nekādā gadījumā nevar pastāvēt ilgāk par pieciem gadiem.*

13. *Veicot savu darbību, pagaidu banka ievēro pārvaldības kritērijus, kas ļauj uzturēt zemu riska līmeņus.*

14. *Par aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu vai pārvaldīto aktīvu pilnīgu vai daļēju nodošanu, ko veic kredītiestāde vienai vai vairākām šajā nolūkā izveidotajām pagaidu bankām, kā arī iespējamo 12. punktā paredzētā darbības termiņa pagarināšanu paziņo Konkurences aizsardzības iestādei, lai arī, ņemot vērā tās pagaidu raksturu, tā nav uzņēmumu koncentrācijas darbība konkurences jomā piemērojamo tiesību aktu izpratnē.*

145.H pants

Pagaidu bankas īpašums un finansējums

1. Banco de Portugal izvēlas aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus, kas ir nododami pagaidu bankai tās dibināšanas brīdī.

2. Pagaidu bankai nevar nodot saistības, kuras sākotnējā kredītiestāde ir uzņēmusies pret:

a) tās akcionāriem, vadības un uzraudzības struktūru locekļiem, tās revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem vai personām, kurām ir šāds statuss attiecībā ar citiem uzņēmumiem, kas turpina veikt sākotnējās kredītiestādes vai tās grupas uzraudzību;

b) personām vai iestādēm, kas bija akcionāri un ieņēma amatus vai veica a) punktā minētos pienākumus četrus gadus pirms pagaidu bankas nodibināšanas un kuru rīcība vai bezdarbība izraisīja kredītiestādes finansiālās grūtības vai arī veicināja tās stāvokļa pasliktināšanos;

c) laulātajiem, pirmās pakāpes asinsradniekiem vai personām, kas ir saistītas ar svainību, trešajām personām, kas rīkojas a) un b) punktā minēto personu vai iestāžu vārdā;

d) personām, kuras ir atbildīgas par kredītiestādes pārkāpumiem, vai personām, kuras tieši vai ar starpnieka palīdzību ir guvušas labumu un izraisījušas finansiālas grūtības vai kuru rīcība vai bezdarbība to atbildības ietvaros, pēc Banco de Portugal domām, ir sarežģījusi situāciju.

3. Pagaidu bankai nevar nodot instrumentus, kurus iekļauj, nosakot kredītiestādes pašu kapitālu, kuru noteikumus ir apstiprinājusi Banco de Portugal .

4. Attiecībā aktīviem, saistībām, ārpusbilances posteņiem un pārvaldītajiem aktīviem, kas ir minēti uz 1. punktā, veic novērtējumu attiecībā uz īpašumtiesību pārejas brīdī; to veic neatkarīga iestāde, ko sevis pašas noteiktajā termiņā ieceļ Banco de Portugal un ko finansē kredītiestāde.

5 – Pēc īpašumtiesību pārejas, kas ir paredzēta 1. punktā, Banco de Portugal jebkurā brīdī var veikt jebkuru no turpmāk norādītajām darbībām:

a) nodot pagaidu bankai citus sākotnējās kredītiestādes aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus;

b) nodot sākotnējai kredītiestādei pagaidu bankas aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus.

6. Banco de Portugal nosaka finansiālā atbalsta summu, ko attiecīgā gadījumā piešķir Noregulējuma fonds, lai nodrošinātu pagaidu bankas izveidi un tās darbību, it īpaši piešķirot minētajai iestādei aizdevumus vai nododot tās rīcībā

līdzekļus, kurus tā uzskata par nepieciešamiem, lai veiktu pagaidu bankas kapitāla pieauguma darījumus.

7. Banco de Portugal var uzaicināt Noguldījumu garantiju fondu vai arī, ja ir jāveic pasākumi saistībā ar Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību integrēto sistēmu, Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondu piedalīties procesā, kurā garantētie noguldījumi tiek nodoti pagaidu bankai attiecīgi saskaņā ar 1998. gada 9. novembra Dekrētlikuma Nr. 345/98 167.A panta vai 15.A panta noteikumiem.

8. Pagaidu bankai nododamo saistību un ārpusbilances posteņu vērtība nevar pārsniegt sākotnējās kredītiestādes nodoto aktīvu kopējo vērtību, attiecīgā gadījumā pieskaitot tai līdzekļus, ko piešķīris Noregulējuma fonds, Noguldījumu garantiju fonds vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fonds.

9. Pēc nodošanas, kas ir paredzēta 1. punktā, jāgarantē ar nodotajiem aktīviem, saistībām, ārpusbilances posteņiem un pārvaldītajiem aktīviem saistīto darījumu nepārtrauktība, un pagaidu banku tiesību aktu un līgumu vajadzībām uzskata par sākotnējās kredītiestādes pēcteci attiecībā uz visām nodotajām tiesībām un pienākumiem.

10. Sākotnējā kredītiestāde un jebkura sabiedrība, kas pieder tai pašai grupai un sniedz tai pakalpojumus nodotās uzņēmējdarbības jomā, sniedz visu informāciju, ko pieprasa pagaidu banka un nodrošina tai piekļuvi informācijas sistēmām, kas ir saistītas ar nodoto uzņēmējdarbību, un turpina pret atlīdzību, par kuru vienojās puses, sniegt pakalpojumus, ko pagaidu banka uzskata par nepieciešamiem, lai nodrošinātu nodotās uzņēmējdarbības parastu veikšanu.

11. Lēmums par īpašumtiesību nodošanu, kas ir paredzēts 1. punktā, stājas spēkā neatkarīgi no jebkādas tiesību normas vai līguma noteikuma, kas nosaka citādi, un ir atbilstošs dokuments, lai uzsāktu ar īpašumtiesību nodošanu saistītu tiesvedību.

12. Attiecībā uz lēmumu par īpašumtiesību nodošanu, kas ir paredzēts 1. punktā, ne no kredītiestādes akcionāriem, ne darījumu partneriem, ar ko noslēgti līgumi, nav jāsaņem iepriekšēja piekrišana attiecībā uz nododamajiem aktīviem, saistībām, ārpusbilances posteņiem un pārvaldītajiem aktīviem, un uz tā pamata nevar īstenot līgumu pirmstermiņa izbeigšanas tiesības, kas ir paredzētas attiecīgajos līgumos.

13. Aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu iespējama daļēja nodošana nedrīkst skart sākotnējās kredītiestādes līgumsaistību pilnīgu nodošanu, kad tiek pārņemti ar nodotajiem aktīvu posteņiem saistīti pienākumi, it īpaši saistībā ar finanšu garantiju līgumiem, ieguldīšanas finanšu instrumentos darījumiem un citiem līgumiem, kuros ir iekļauti noteikumi par ieskaitu vai pārjaunojumu.

145.I pants

Pagaidu bankas īpašuma pārdošana

1. Neskarot tiesiskus darījumus, kas ietilpst pagaidu bankas vadības pilnvarās, ja tiek uzskatīts, ka ir izpildīti visi nepieciešamie nosacījumi, lai pilnībā vai daļēji pārdotu pagaidu bankai nodotos aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus, Banco de Portugal uzaicina citas iestādes, kurām ir atļauts veikt attiecīgo darbību, iesniegt iegādes piedāvājumu, nodrošinot visas procedūras pārskatāmību.

2. Izvēloties pircēju struktūru, Banco de Portugal ņem vērā 145.A pantā noteiktos mērķus.

3. No pārdošanas gūtos ieņēmumus prioritāri un proporcionāli izmanto, lai atmaksātu:

a) Noregulējuma fondam visas saskaņā ar 145.H panta 5. punktu piešķirtās summas;

b) Noguldījumu garantiju fondam vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondam visas saskaņā ar 145.H panta 6. punktu piešķirtās summas.

4. Pēc iepriekšējā punktā norādīto summu atmaksāšanas pārdošanas rezultātā iegūto ieņēmumu atlikumu nodod sākotnējai kredītiestādei vai tās maksātnespējas masai, ja tā tiek likvidēta.

5. Pēc visu pagaidu bankai nodoto aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu pārdošanas un pēc tam, kad ir sadalīti no pārdošanas gūtīe ieņēmumi saskaņā ar 3. un 4. punktu, Banco de Portugal likvidē pagaidu banku.

6. Ja nav iespējams pārdot visus pagaidu bankai nodotos aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus, Banco de Portugal var vienoties par tās likvidāciju saskaņā ar režīmu, kas piemērojams kredītiestāžu ārpustiesas likvidācijai.

145.J pants

Citi pasākumi

1. Vienlaicīgi ar noregulējuma darbības veikšanu, ja tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu 145.A pantā norādītos mērķus, Banco de Portugal var noteikt, ka noregulējamajai kredītiestādei ir piemērojami šādi noteikumi:

a) pagaidu atbrīvojums no prudenciālu noteikumu piemērošanas;

b) pagaidu atbrīvojums no iepriekš noslēgtu saistību precīzas izpildes;

c) filiāļu vai citu iestāžu, kurās tiek slēgti darījumi ar sabiedrību, pagaidu slēgšana.

2. Iepriekšējā punkta b) apakšpunkta noteikumus piemēro, neskarot visu kreditoru prasījumu pret līdzatbildīgajiem vai galvotājiem saglabāšanu.

3. Pasākumi, kas ir paredzēti šajā pantā, ir spēkā ne ilgāk kā vienu gadu, un to īstenošanu var pagarināt uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus.

145.L pants

Savstarpējo prasījumu ieskaits un pārjaunojuma līgumi

1. Ja Banco de Portugal veic kādu no neregulējuma darbībām, no attiecīgā paziņojuma brīža vai arī, ja tas ir ticis darīts zināms agrāk, no Banco de Portugal lēmuma paziņošanas brīža uz 48 stundām aptur līgumu pirmstermiņa izbeigšanas tiesības, kas ir paredzētas savstarpējo prasījumu ieskaits līgumos un pārjaunojuma līgumos (netting agreements), kuru līgumslēdzēja puse ir kredītiestāde, ja minēto tiesību īstenošanas pamatā ir attiecīgā neregulējuma darbība.

2. Beidzoties iepriekšējā punktā norādītajam laikposmam attiecībā uz pārdotajiem vai nodotajiem līgumiem saskaņā ar 145.F-145.G pantu, kredītiestādes līgumpartneri nevar īstenot savstarpējo prasījumu ieskaits un pārjaunojuma līgumos (netting agreements) paredzētās līgumu pirmstermiņa izbeigšanas tiesības, pamatojoties uz neregulējuma darbības veikšanu.

3. Neskarot iepriekšējā punktā paredzētos noteikumus, līgumpartneri, kas noslēguši savstarpējo prasījumu ieskaits un pārjaunojuma līgumus (netting agreements), kuri ir tikuši pārdoti vai nodoti saskaņā ar 145. F vai 145.G pantu, ir tiesīgi attiecībā uz cesionāri kredītiestādi pieprasīt līgumu pirmstermiņa izbeigšanu, norādot pamatojumu, kas nav iepriekšējā punktā paredzētais.

4. Noteikumus, kas ir paredzēti 1. punktā, nepiemēro, ja līgumu pirmstermiņa izbeigšanas tiesību pamatā ir finanšu nodrošinājuma līgumos iekļautie noteikumi, un tos piemēro, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/26/CE (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās noteikto.

145. M pants

Likvidācijas kārtība

Ja pēc neregulējuma darbības veikšanas Banco de Portugal uzskata, ka 145.A pantā noteiktie mērķi ir sasniegti un pierāda, ka iestāde neatbilst prasībām, lai saglabātu atļauju savas darbības veikšanai, tā var atsaukt neregulējamās kredītiestādes atļauju, un tai ir jāpiemēro tiesību aktos noteiktā likvidācijas kārtība.

145. N pants

Pārsūdzība un sabiedrības intereses

1. Neskarot 12. panta noteikumus, Banco de Portugal lēmumi par noregulējuma darbību veikšanu ir pārsūdzami saskaņā ar administratīvo tiesību aktiem, ar izņēmumiem, kas ir paredzēti nākamajos punktos, ņemot vērā to pieņemšanas pamatā esošās sabiedrības intereses.

2 – Tiesībspēja uzsākt pagaidu noregulējuma tiesvedību ir tikai tiem kapitāla daļu īpašniekiem, kam katram atsevišķi vai kopā pieder vismaz 10 % no pamatkapitāla vai balsstiesībām attiecīgajā iestādē.

3. Jautājumus, kuri attiecas uz to aktīvu un saistību novērtējumu, uz kuriem ir vērstas noregulējuma darbības vai ar kuriem minētās darbības ir saistītas, un saistībā ar kuriem nav jāsniedz eksperta pierādījumi, izskata tiesvedībā pēc būtības.

4. Izpildot tiesu nolēmumus, ar ko atceļ saskaņā ar šo nodaļu pieņemtos aktus, Banco de Portugal var atsaukties uz likumīgu iemeslu par neizpildi saskaņā ar Administratīvā procesa kodeksa 175. panta 2. punkta un 163. panta noteikumiem, un šajā gadījumā tā nekavējoties uzsāk procedūru, lai noteiktu atbilstošu atlīdzību, ievērojot šī kodeksa 178. un 166. pantā paredzētās procedūras.

5. Kad Banco de Portugal saņem paziņojumu saskaņā ar Administratīvā procesa kodeksa 178. panta 1. punkta noteikumiem, tā pārsūta attiecīgajai pusei un tiesai tās rīcībā esošos aktīvu novērtējuma ziņojumus, ko sagatavojušas neatkarīgas iestādes un kas bija nepieciešami šajā nodaļā paredzēto darbību veikšanai.

145.O pants.

Vērtējumi un atlīdzības aprēķins

1. Piemērojot iepriekšējā panta 4. punkta noteikumus, jebkurā pārskatīšanas procedūrā, kas attiecas uz atlīdzības izmaksu saistībā ar 145.C panta 1. punktā paredzētās noregulējuma darbības veikšanu, neņem vērā kapitāla pieaugumu, kura pamatā ir valsts finansiālais atbalsts, it īpaši atbalsts, ko piešķirjis Noregulējuma fonds, vai, iespējams, Noguldījumu garantiju fonds vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fonds.

2. Banco de Portugal neatkarīgi no tās iespējamās iesaistīšanās kā pusei iepriekšējā punktā minētajās tiesvedībās, ir jāiesniedz tiesai, kas izskata lietu, novērtējuma ziņojums, kurā ir aplūkoti visi prudenciālie aspekti, kam var būt nozīme atlīdzības summas aprēķinā, it īpaši attiecībā uz kredītiestādes turpmāku spēju pildīt vispārējās prasības atļaujas saņemšanai, neskarot Banco de Portugal tiesības to darīt pēc savas ierosmes.

3. Šajā punktā minētās atlīdzības izmaksā Noregulējuma fonds, izņemot gadījumus, kad Banco de Portugal ir civiltiesiskā kārtībā jāatbild par prettiesiskām darbībām.”

Minētās tiesību normas ir grozītas ar Dekrētlikuma Nr. 114-A/2014 [...] 2. pantu, kā tas ir norādīts turpinājumā:

“145.B pants [...]

1. Ja tiek veiktas noregulējuma darbības, ņemot vērā iepriekšējā pantā noteiktos mērķus, ir jānodrošina, ka:

a) kredītiestādes akcionāri [pirmkārt,] prioritāri uzņemas attiecīgās iestādes zaudējumus;

b) kredītiestādes kreditori, otrkārt, ar taisnīgiem nosacījumiem uzņemas pārējos attiecīgās iestādes zaudējumus atbilstoši dažādu kreditoru prasījumu prioritātes secībai;

c) Neviens kredītiestādes akcionārs nevar uzņemties lielākus zaudējumus nekā tie, kas viņam būtu radušies, ja iestāde tiktu likvidēta.

2. [...].

3. Ja noregulējamās kredītiestādes likvidācijas noslēgumā tiek pierādīts, ka minētās iestādes kreditori, kuru prasījumi netika nodoti citai kredītiestādei vai pagaidu bankai, ir uzņēmušies lielākus zaudējumus nekā tie, kādus, ņemot vērā 145.F panta 6. punktā un 145.H panta 4. punktā minētajā novērtējumā noteikto, viņi būtu uzņēmušies gadījumā, ja iestāde būtu tikusi nekavējoties likvidēta pirms noregulējuma darbības veikšanas, šiem kreditoriem ir tiesības saņemt starpību no Noregulējuma fonda.

145.F pants [...]

1. [...]2. [...]3. [...]4. [...]5. [...].

6. Piemērojot 145.B panta 3. punkta noteikumus, iepriekšējā punktā minētajā novērtējumā iekļauj arī katras kategorijas kreditoru prasījumu iekasēšanas līmeni saskaņā ar tiesību aktos noteikto prioritāšu secību gadījumā, ja kredītiestāde tiktu likvidēta tieši pirms noregulējuma darbības veikšanas.

7. Banco de Portugal nosaka finanšu atbalsta veidu un apmēru, ko vajadzības gadījumā sniedz Noregulējuma fonds, kas it īpaši ietver aizdevumu piešķiršanu un garantiju piešķiršanu pārdevējai kredītiestādei vai pircējai kredītiestādei, lai saglabātu aktīvu un saistību vērtību un ļautu īstenot 1. punktā paredzēto pārdošanu.

8. [Bijušais 7. punkts].

9. Ja pārdoto saistību vērtība pārsniedz aktīvu vērtību, saskaņā ar 7. un 8. panta noteikumiem sniegtā finansiālā atbalsta summa, lai kompensētu šo starpību, ir Noregulējuma fonda, Noguldījumu garantiju fonda vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fonda prasījums pret pārdevēju kredītiestādi.

10. [Bijušais 9. punkts] 11. [Bijušais 10. punkts] 12. [Bijušais 11. punkts]

13. [Bijušais 12. punkts] 14. [Bijušais 13. punkts]

15. [Bijušais 14. punkts] 16. [Bijušais 15. punkts]

17. Iepriekšējā punktā minēto maksājumu var veikt, nododot pircējai iestādei pārdevējas kredītiestādes jaunus aktīvus, vai no Noregulējuma fonda, Noguldījumu garantiju fonda vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fonda līdzekļiem atbilstoši 7. un 8. panta noteikumiem.

18. [Bijušais 17. punkts]

19. Izvēloties aktīvus, saistības, ārpusbilances posteņus un pārvaldītos aktīvus, kas ir jāpārdod saskaņā ar šo pantu, piemēro 145.H panta 2. punkta noteikumus, veicot nepieciešamos pielāgojumus.

145.H pants

[..] 1. [..]

2. [..]

a) akcionāriem, kuriem īpašumtiesību pārejas brīdī pieder vismaz 2 % no pamatkapitāla, personas vai iestādes, kurām divus gadus pirms īpašumtiesību pārejas piederēja vismaz 2 % no pamatkapitāla, vadības un uzraudzības struktūru locekļiem, revidentiem, revīzijas uzņēmumiem vai personām, kurām ir šis statuss attiecībā ar citiem uzņēmumiem, kas uztur uzraudzības vai grupas attiecības ar iestādi;

b) [..]; c) [..]; d) [..]

3. [..]

4. Atbilstoši 1. punkta noteikumiem izvēlēto aktīvu, saistību, ārpusbilances posteņu un pārvaldīto aktīvu novērtējumu veic īpašumtiesību pārejas brīdī, to veic neatkarīga iestāde, ko sevis pašas noteiktā termiņā ir iecēlusi Banco de Portugal un ko finansē kredītiestāde; saskaņā ar 145.B panta 3. punktu izstrādātajā novērtējumā iekļauj arī katras kreditoru kategorijas prasījumu iekasēšanas līmeņa aprēķinu, ievērojot tiesību aktos noteikto prioritātes secību gadījumā, ja sākotnējā kredītiestāde tiek likvidēta tieši pirms noregulējuma pasākuma piemērošanas.

5. [..].

6. *Banco de Portugal nosaka finansiālā atbalsta veidu un summu, ko attiecīgā gadījumā piešķir Noregulējuma fonds, lai nodrošinātu pagaidu bankas izveidi un tās darbību, it īpaši piešķirot pagaidu bankai aizdevumus vai nododot tās rīcībā līdzekļus, kurus tā uzskata par nepieciešamiem, lai veiktu pagaidu bankas kapitāla pieauguma darījumus vai sniegtu garantijas.*

7. [..] [..].8. [..].9. [..].10. [..]. 11. [..].12. [..].13. [..].

145.I pants

[..]1. [..].2. [..]. 3. [..]:

a) *Noregulējuma fondam visas saskaņā ar 145.H panta 6. punktu piešķirtās summas;*

b) *Noguldījumu garantiju fondam vai Lauksaimniecības savstarpēju krājaizdevu sabiedrību garantiju fondam saskaņā ar 145.H panta 7. punktu piešķirtās summas.*

4. [..]. 5. [..].6. [..].”

Tiesiskais regulējums, kas reglamentē uzraudzīto iestāžu noregulējuma darbības, nesen tika grozīts ar 2015. gada 26. marta Likumu Nr. 23-A/2015 [,] ar ko tika pilnībā pabeigta aplūkotās direktīvas transponēšana.

Attiecībā uz direktīvu daļēju transponēšanu, kas veikta pirms šim nolūkam paredzētā termiņa beigām, Eiropas Savienības Tiesa jau ir lēmusi tādējādi, ka daļēja direktīvas transponēšana nevar apdraudēt tajā izvirzīto mērķu sasniegšanu, kā tas it īpaši izriet no 1997. gada 18. septembra sprieduma lietā C-129/96, kurā tika nopriests šādi:

“EKL 5. panta otrajā daļā, kā arī 189. panta trešajā daļā ir paredzēts, ka termiņā, kas minētajā direktīvā ir noteikts direktīvas transponēšanai valsts tiesībās, dalībvalsts, kas ir direktīvas adresāte, nepieņem tiesību normas, kas var būtiski apdraudēt ar šo direktīvu sasniedzamo rezultātu”.

[..] Vairākos citos spriedumos Eiropas Savienības Tiesa jau ir tieši lēmusi par to, vai atsevišķas direktīvu tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tām pretrunā ir atsevišķi valsts tiesību akti, tostarp tie, kas pieņemti pirms transponēšanas termiņa beigām.

Skat., piemēram, arī [..] [spriedumus], 2006. gada 2. jūnijs, [..] C-27/15, un [..] 2015. gada 26. februāris[,] [..] C-104/14.

Tā ir taisnība, ka Līguma 288. panta trešajā daļā ir noteikts, ka direktīva [..] sākumā ir jātransponē valsts tiesību sistēmā un ar to dalībvalstīm tiek uzliktas saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, ļaujot tām tomēr izvēlēties tās

[īstenošanas] formas un metodes, bet arī nav apstrīdams tas, ka Eiropas Savienības Tiesa konkrētos apstākļos atzīst [tās] tiešo iedarbību, lai aizsargātu privātpersonu tiesības, ja direktīvas tiesību normas ir beznosacījuma un pietiekami skaidras un ja dalībvalsts tās nav transponējusi paredzētajā termiņā.

No tā izriet, ka, ņemot vērā dalībvalstu pienākumu veikt pasākumus, kas ir vajadzīgi direktīvā noteikto rezultātu sasniegšanai, un [...] Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru dalībvalstīm un to tiesām direktīvas transponēšanas laikā ir jāatturas pieņemt noteikumus vai sniegt interpretāciju, kas var būtiski apdraudēt šajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu, ir jāiesniedz lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai kliedētu radušās šaubas un saņemtu paskaidrojumus, kā arī pareizu aplūkojamo Savienības tiesību interpretāciju, kas ir vajadzīgi, lai lemtu par izvirzīto pamatu par prettiesiskumu [...].

[...] Attiecībā uz izvirzītajiem pamatiem par prettiesiskumu, rodas [...] šaubas par atbilstošu Savienības tiesību normu interpretāciju [...], tāpēc tās ir jāklieģ, lai varētu pasludināt spriedumu.

[...] Ņemot vērā prasības, kas izriet no [Savienības] tiesību pārākuma principa un atbilstīgas interpretācijas principa, un, tā kā prejudiciālā nolēmuma tiesvedība ir būtisks instruments, kas ļauj nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu, kā arī Savienības tiesību aizsardzības tiesā sistēmas kohēziju un privātpersonu efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, tiek uzskatīts par nepieciešamu un atbilstīgu iesniegt [...] lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, jo, veicot izvērtējumu un meklēšanu tīmekļa vietnē “www.curia.europa.eu/juris/”, netika atrasta Eiropas Savienības Tiesas judikatūra, kurā būtu lemts par konkrētiem un īpašiem attiecīgā jautājuma aspektiem [...], vai judikatūra, kas attiecas uz līdzīgu situāciju, it īpaši attiecībā uz tiesisko regulējumu [...], un nav zināms [...], vai pastāv Tiesas pastāvīgā judikatūra par šo jautājumu un par to, kā ir jāinterpretē strīdīgās tiesību normas bez jebkādam pamatotām šaubām.

Šajos apstākļos tiek uzskatīts, ka aplūkotajā gadījumā ir izpildītas formālās prasības, [...] lai [...] iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Tādējādi [...] attiecībā uz strīdu un viedokļiem, kurus aizstāv iesaistītās puses, ir jāpārbauda un jānosaka, vai ar iepriekš minētajām Savienības tiesībām un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, kas ir izstrādāta 1997. gada 18. decembra spriedumā *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96, [...] 44. un 45. punkts, [šī judikatūra vēlāk tika atkārtoti apstiprināta], ir saderīgs valsts tiesiskais regulējums, [proti,] *RGICSF* 145.A–145.O pants, ar ko ir daļēji transponēta Direktīva 2014/59/ES, un ir jānoskaidro, vai šo tiesību normu pieņemšana iepriekš izklāstītajā veidā, galvenokārt ar Dekrētlikumu Nr. 114-A/2014, var būtiski apdraudēt minētajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu.

Tādējādi Tiesai ir jāuzdod šādi prejudiciāli jautājumi [...]:

- 1) Vai Savienības tiesības, it īpaši [Eiropas Savienības Pamattiesību hartas] 17. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012, it īpaši tās 36., 73. un 74. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka tām pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums kā iepriekš izklāstītais, kas tika piemērots, veicot noregulējuma darbības, proti, izveidojot pagaidu iestādi un nodalot aktīvus, un kurā, daļēji transponējot minēto direktīvu pirms tās transponēšanas termiņa beigām,
- a) nebija paredzēts veikt objektīvu, piesardzīgu un reālistisku noregulējamās kredītiestādes aktīvu un saistību novērtējumu pirms attiecīgās darbības veikšanas;
  - b) nebija paredzēts izmaksāt iespējamu atlīdzību noregulējamajai iestādei vai attiecīgā gadījumā akciju vai citu vērtspapīru īpašniekiem, pamatojoties uz a) daļā minēto novērtējumu, turklāt tajā bija paredzēts tikai tas, ka sākotnējai iestādei vai maksātnespējas masai tiks atdots atlikums no ieņēmumiem, kurus pagaidu banka iegūs no pārdošanas;
  - c) nebija paredzēts, ka noregulējamās iestādes akcionāriem ir tiesības saņemt summu, kas nav mazāka par to, ko viņi saņemu, ja iestāde tiktu likvidēta pilnībā parastajā maksātnespējas procedūrā, un šis aizsardzības mehānisms bija paredzēts tikai kreditoriem, kuru prasījumi netika nodoti, un
  - d) nebija paredzēts veikt citu novērtējumu, kas nav no a) daļā minētais, lai noskaidrotu, vai pret akcionāriem un kreditoriem būtu labvēlīgāka attieksme gadījumā, ja pret noregulējamo kredītiestādi tiktu uzsākta parastā maksātnespējas procedūra?
- 2) Vai, ņemot vērā Tiesas judikatūru, kas izstrādāta 1997. gada 18. decembra spriedumā *Inter-Environnement Wallonie* [lieta C-129/96; judikatūra, ko minētā Tiesa vēlāk ir apstiprinājusi], tāds valsts tiesiskais regulējums kā šajā lietā aprakstītais, ar ko ir daļēji transponēta Direktīva 2014/59/ES, var būtiski apdraudēt minētajā direktīvā, it īpaši tās 36., 73. un 74. pantā, paredzētā rezultāta sasniegšanu saistībā ar noregulējuma darbības veikšanu?

*

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto [...]:

[...] [...] aptur [...] šo tiesvedību.

[..] Lisabona, 2020. gada 23. janvārī

[..]

DARBBA VERSIJA